

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
CO JE PSYCHOLOGIE A CO JE PSYCHIKA	8
Co je psychika	8
Prožívání a chování	13
Vědomí a nevědomí	16
Psychické procesy, stavy a dispozice	17
Předmět psychologie	19
Paradigma psychologie	22
Psychologie jako empirická věda	23
Metody psychologie	28
Problém determinismu	33
Psychologie a filosofie	35
Filosofická antropologie jako východisko	38
Modely lidské psychiky	45
Má člověk duši?	47
Problém vztahu duše a těla	52
VYUŽITÍ PSYCHOLOGIE V PRAXI	56
Psychologická praxeologie	61
Co poskytuje psychologie člověku pro život?	64
Psychologické pojetí duševního zdraví a „dobrého života“	72
BIOLOGICKÉ ZÁKLADY PSYCHIKY	76
Lidský mozek	76
Je mozek „biologický počítač“?	80
Vztah mozku a psychiky	85
Pračlověk v nás	88
Atavistické mechanismy	93
Zvířecí předkové člověka	99
Evolucí programované přežití	106
Sex jako evoluční strategie	110
Instinkty	115
Archetypy	121
Život je učení	128
KULTURA A LIDSKÁ PSYCHIKA	138
Co je kultura	138
Příroda a kultura	141
Kultura a psychologie	146
Memy	147

Kulturní determinanty sexuality	149
Co je to význam	151
Humánní etologie	155
Sociální učení	162
JAK POZNÁVÁME OKOLNÍ SVĚT - VNÍMÁNÍ	174
My a svět kolem nás	174
Implicitní a explicitní vědění	176
Vnímání	181
Smyslové základy vnímání	182
Charakteristika vnímání	188
Fenomenální a transfenomenální svět	199
IMAGINACE	201
Podstata a druhy imaginace	201
Představy	201
Fantazie	207
Sny	213
MYŠLENÍ	217
Podstata a druhy myšlení	217
Chápání a řešení problémů	218
Pojmy, jejich systém, soudy a úsudky	224
Intuice	228
Magické myšlení	232
Evoluční teorie poznávání	237
EMOCE	243
Pojem emoce a jejich funkce	243
Hodnoty a hodnocení	253
Vztah emocí k ostatním psychickým procesům	255
Druhy emocí	259
Racionalita emocí	264
Evolucionistické pojetí emocí	267
Vývojově vyšší druhy emocí	272
Intelektuální city	273
Etické (morální) city	276
Estetické city	281
Náboženské city	284
MOTIVACE CHOVÁNÍ - PROČ ČINÍME TO, CO ČINÍME	293
Pojem motivace a její charakteristika	293
Potřeby	298
Motivace a motivování	301
Model motivovaného chování	304
Nevědomá motivace	309
Volní regulace jednání	312
Problém svobodné vůle	317
Vybrané druhy motivačních systémů	321

Hlad a žízeň.....	321
Sex.....	324
Agrese	327
Motivace výkonu.....	330
Základní sociální potřeby	331
ZAPAMATOVÁNÍ A ZAPOMÍNÁNÍ – ŽIVOT JE UČENÍ	334
Explicitní učení a jeho druhy	334
Co je to kognice?.....	340
Paměť	342
Zapamatování.....	346
Zapomínání	349
UTVÁŘENÍ A FUNGOVÁNÍ OSOBNOSTI ANEB SEBEJÁ.....	353
Osobnost a osoba	353
Sebejá	360
Obraz vlastního těla („body image“).....	379
Psychické vlastnosti osobnosti	381
Inteligence	394
Emocionalita	407
Temperament.....	417
Vůle	420
Faktorové modely osobnosti, typy a vrstvy.....	428
„Pět silných faktorů“	429
Typologie osobnosti.....	433
Vrstvy osobnosti.....	440
Charakter.....	444
Vnitřní dynamika osobnosti – za kulisami vědomí	458
Náročné životní situace	472
Stres.....	472
Frustrace.....	481
Vnitřní konflikt	485
Osobnost v sociálním kontextu – já, ty a my	491
Sociální interakce.....	491
Dyadické interakce.....	498
Konformismus.....	504
Sociální konflikt.....	507
Altruismus.....	510
Princip kognitivní disonance	515
SMĚRY V PSYCHOLOGII.....	521
Úvod.....	521
Psychoanalýza	525
Neopsychoanalýza.....	531
Analytická psychologie C. G. Junga.....	533
Behaviorismus.....	535
Humanistická psychologie	541

Transpersonální psychologie	546
Kognitivní psychologie.....	549
Evoluční psychologie.....	553
ZÁHADY DUŠEVNÍHO ŽIVOTA	558
Úvod: svět je plný záhad	558
Vědomí jako psychologická záhada	561
Naturalistická teorie vědomí Daniela C. Dennetta.....	567
Transpersonálně psychologická teorie vědomí Stanislava Grofa	571
Šamanské vědomí, trans, extáze a mystické zkušenosti	579
T-skupina	584
Problém možnosti posmrtné existence psychiky	591
VYBRANÁ LITERATURA DOPORUČENÁ K DALŠÍMU STUDIU	606
PRAMENY A LITERATURA	611
JMENNÝ REJSTŘÍK.....	635
VĚCNÝ REJSTŘÍK	645